

ТРИЄДИНА МЕТА УРОКУ (сутність і можливі варіанти формулювання мети)

Триєдина мета уроку має три складові:

- навчальна мета;
- розвивальна;
- виховна.

Навчальна мета передбачає формування нових понять, системи наукових знань, системи знань у професійній галузі; формування способів виконання виробничих операцій, розвиток практичних умінь і навичок (більш детально зміст навчальної мети висвітлюється у пояснювальних записках до навчальних програм з предметів і професій, у вимогах до знань і вмінь учнів наприкінці кожної теми (що учні повинні знати і вміти). Зміст навчальної мети у переважній більшості має свої часові та інформаційні межі.

Формулювання навчальної мети можна починати такими словами / словосполученнями:

- ✓ сформулювати на уроці поняття про...;
- ✓ пояснити (розкрити) сутність / принципи / особливості явища / поняття / виробничого процесу / виробничої технології (вказати якої);
- ✓ забезпечити засвоєння учнями інформації про...;
- ✓ навчити учнів новому способу виконання виробничих операцій (вказати яких);
- ✓ надолужити прогалини у знаннях з теми «...»;
- ✓ узагальнити й систематизувати знання про...;
- ✓ відпрацювати навички ...;
- ✓ закріпити способи виконання...;
- ✓ сформулювати в учнів уявлення про...;
- ✓ навчити учнів виконувати (*назва виробничої операції*) за зразком;
- ✓ навчити учнів виконувати (*назва виробничої операції*) в нестандартних (у дещо змінених) умовах;
- ✓ показати взаємозв'язок і взаємообумовленість явищ / процесів / виробничих технологій / етапів виробничого процесу тощо;

- ✓ формувати в учнів уміння аналізувати факти / принципи побудови чогось (вказати) / склад рецептури / технологію виконання виробничих операцій і давати їм аргументовану оцінку (наукову / технічну / технологічну / естетичну і т.п.);
- ✓ формувати в учнів уміння активно й послідовно відстоювати власну точку зору, уміння знаходити переконливі аргументи для її доведення ;
- ✓ навчити учнів самостійно розбиратись в особливостях / закономірностях / слабких і сильних сторонах явища / процесу / обладнання тощо і робити відповідні висновки;

Сутність **розвивальної мети** полягає в розвитку психологічних якостей учня, його інтелекту, волі й самостійності. Зміст розвивальної мети не має часових та інформаційних меж: розумові чи особистісні якості людини можна розвивати до безкінечності, постійно їх удосконалювати, підтримувати, поновлювати.

Зміст розвивальної мети:

- розвивати світогляд;
- розвивати навички усного та писемного мовлення;
- розвивати пам'ять;
- розвивати критичне мислення;
- розвивати навички групової самоорганізації;
- розвивати навички індивідуальної самоорганізації;
- розвивати вміння вести діалог;
- розвивати увагу;
- розвивати естетичні уявлення і художній смак;
- розвивати логічне мислення;
- розвивати творче мислення;
- розвивати вміння чітко формулювати свої думки;
- розвивати творчі здібності;
- розвивати вміння правильно узагальнювати інформацію та робити висновки;
- розвивати вміння виділяти головні якості явищ / процесів / технологій (вказати чого саме);

- розвивати вміння порівнювати, узагальнювати, аналізувати;
- розвивати вміння складати план і користуватись ним;
- розвивати вміння співставляти факти й події / особливості різних чи подібних виробничих технологій / пристроїв / рецептів тощо;
- розвивати спостережливість;
- розвивати вміння концентрувати увагу на виконанні завдання;
- розвивати вміння володіти собою;
- розвивати творчий підхід до вирішення різноманітних задач (вказати яких саме);
- розвивати вміння самоаналізу;
- розвивати конструкторські й технічні здібності;
- розвивати технологічне мислення та професійну інтуїцію;
- розвивати вміння швидко й точно реагувати на нову непередбачувану виробничу ситуацію та знаходити нестандартні рішення.

Із запропонованих варіантів розвивальної мети для одного уроку доцільно обирати від однієї до трьох позицій (наприклад, розвивати пам'ять і увагу).

Сутність **виховної мети** полягає у вихованні кращих якостей в людині (кожна людина одночасно є особистістю, невід'ємною частиною власної родини, другом/товаришем, професіоналом і громадянином). Виховна мета не обмежується часовими межами (не можна, наприклад, за один урок виховати в учнях патріотизм чи якусь іншу рису характеру).

Приклади формулювання виховної мети:

- виховувати повагу до Батьківщини, до свого народу;
- виховувати активну життєву позицію, чесність, порядність, людяність;
- виховувати в учнях засобами уроку впевненість у своїх силах;
- виховання прагнення до прекрасного;
- підштовхнути учнів до висновку про самоцінність людських якостей (людину перш за все прикрашає доброта, порядність, мужність, цілеспрямованість, а не дорогі гаджети, придбані за кошти батьків);
- виховувати почуття гуманізму, колективізму, поваги до старших;

- виховувати прагнення / готовність допомогти іншим у скрутній ситуації;
- виховувати тактовність;
- виховувати відчуття субординації;
- виховувати чуйність;
- виховувати негативне ставлення до алкоголю, наркоманії та інших шкідливих звичок;
- виховувати прагнення до фізичного здоров'я, до здорового способу життя;
- виховувати відповідальність за доручену справу;
- виховувати виконавську дисципліну, акуратність, охайність;
- виховувати добросовісність, почуття власної гідності;
- виховувати почуття поваги до інших, самоповагу;
- виховувати гарні манери;
- виховувати вміння керувати власними емоціями;
- виховувати позитивне ставлення до себе, до оточуючих, до життя в цілому;
- виховувати повагу до обраної професії, гордість за обрану справу;
- виховувати повагу до обраного навчального закладу;
- виховувати прагнення до самовдосконалення та саморозвитку;
- виховувати почуття професійної гідності, гордості за якісно виконане завдання.